

УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ АУДИТУ ДОХОДІВ ВИРОБНИЧОГО ПІДПРИЄМСТВА

Малініна Т.П., Філяєва А.А., Єршова Н.Ю.

Національний технічний університет

«Харківський політехнічний інститут», м. Харків

Значний внесок у вирішення проблеми аудиту доходів виробничих підприємств зробили вітчизняні і зарубіжні вчені-економісти: А. Бабо, Ф. Вуд, В. Бачинський, М. Білуха, Ф. Бутинець, С. Голов, С. Котляров, П. Куцик, Є. Мних, В. Озеран, В. Пархоменко, М. Пушкар, А. Садовников, Л. Солошенко, В. Сопко, М. Чумаченко та ін. Доходи виступають як кінцевий результат роботи окремих підприємств, служать джерелом їхнього подальшого розвитку, поліпшення фінансово-господарської діяльності підприємства.

Аудит доходів виробничого підприємства. представляється у вигляді певної послідовності етапів, кожен з яких передбачає сукупність здійснених аудитором процедур. Предметом аудиторських послуг з перевірки доходів виробничого підприємства є достовірність операцій з отримання доходів та їх відображення у звітності. Мета проведення аудиту доходів виробничого підприємства – визначення достовірності формування таких показників, як виручка від реалізації продукції, робіт, послуг, операційні та позареалізаційні доходи підприємств. Основними завданнями при перевірці доходів виробничих підприємств є: перевірка дотримання положень облікової політики в частині обліку доходів; визначення видів діяльності, що здійснюються на підприємстві, та наявності дозволів на їх здійснення; перевірка наявності доходів від здійснення господарської діяльності; перевірка дотримання договірних зобов'язань перед покупцями (замовниками); встановлення відповідності відображення сум доходів на рахунках бухгалтерського обліку, в облікових регістрах та звітності відповідно до наявних первинних документів; перевірка правильності оцінки доходів відповідно до вимог П(С)БО. При наявності відхилень між даними синтетичного обліку доходів і фінансової звітності, аудитор повинен з'ясувати причини таких відхилень та надати рекомендації з виправлення встановлених помилок. Виявлені факти відхилень обліку доходів за видами діяльності суб'єкта господарювання, недотримання законодавства реєструються в робочих документах аудитора, а потім узагальнюються у аудиторських звіті та висновку. Існує два основних способи організації програм аудиту: за циклами та у порядку класифікації фінансової звітності.

Особливість аналітичних процедур при аудиті доходів обумовлює: визнання доцільності щодо повноти формування доходу відповідно до кон'юнктури ринку і економічного потенціалу господарюючого суб'єкта; обґрунтованість структури формування доходу за видами діяльності; інтенсивність і якість формування доходів відповідно до зміни кон'юнктури зовнішнього середовища; раціоналізація витрат і повнота використання сприятливого середовища; розмежування дії об'єктивних і суб'єктивних чинників формування доходів і витрат; вимірювання ділової активності та креативного менеджменту за центрами відповідальності тощо.